

Oslo 11.09. 2019

Til:

Rovviltnemnd 3 (fminpost@fylkesmannen.no; fmophkl@fylkesmannen.no;
fmopsro@fylkesmannen.no; aud.hove@oppland.org;

Kopi: (post@miljodir.no; Postmottak@kld.dep.no)

Klage på vedtak om lisensjakt på ulv i Oppland.

Naturvernforbundet mener det ikke fins hjemmel eller grunnlag for å åpne for lisensjakt på ulv i region 3 sesongen 2019-2020. Vi ber på bakgrunn av dette om at vår klage tas til følge gjennom å omgjøre vedtaket og ikke vedta kvote for lisensjakt på ulv i region 3 vinteren 2019-2020.

Rovviltnemnd 3 har i møte den 21. august 2019 vedtatt lisenskvote på fem ulver, sitat: «Rovviltnemnda vedtar en kvote på 5 – fem - ulv i region 3 (Oppland) uten noen nærmere regioninndeling for 2019/2020. Rovviltnemnda viser til at det ikke er mål om ynglinger av ulv i region 3. I forhold til sekretariatets innstilling endrer nemnda lisensfellingskvoten fra 3 til 5 dyr med begrunnelse at ulvebestanden fremdeles er over bestandsmålet i Norge når det gjelder antall ynglinger».

Per 20. august var det for beitesesongen 2019 registrert en (- 1 -) skade på sau forårsaket av ulv i region 3, noe som tilsier at det i praksis ikke er åpning for å hevde at en lisenskvote skal kunne ha skadeforebyggende effekt slik lovverket sier.

Naturvernforbundet mener en lisenskvote på 5 ulver i Oppland er feil og uforsvarlig. Vi mener det ikke er juridisk eller biologisk grunnlag for lisenskvote for ulv i region 3. Kvoten er dessuten satt mye høyere enn det antall ulver som finnes i Oppland. Vi påklager vedtaket som vi mener har manglende juridisk og faglig forankring. Vedtaket oppfattes å være i strid med Bernkonvensjonen, norsk-svensk forvaltningsavtale om bevaring av genetisk viktige ulver samt naturmangfoldlovens §§ 4-12. Vedtaket er også særdeles konfliktdrivende ifht de naturinteressene som vi representerer. Det alvorligste er likevel at rovviltnemnda med dette forsøker å etablere et utryddingsregime av all ulv i Oppland. Dette er i strid med Stortingets rovdryforlik. Det er også i strid med at Kongen i statsråd har fredet ulven i Norge, mens nemnda nå forsøker å avfrede ulven i Oppland.

Bakgrunn.

Naturvernforbundet vil på faglig grunnlag særlig peke på at:

- ulven er en kritiske truet art i Norge (CR, Rødlista 2015) og freda av Kongen i statsråd.
- den totale Sør-skandinaviske bestanden har gått nedover de fire siste årene.
- den helnorske delbestanden har gått ned siste året.
- Selv om det ikke er mål om yngling i Oppland så er ikke ulven avfredet i region 3.
- vedtatt kvote på fem dyr er mye høyere enn det antall dyr som finnes i området. Kvoteforslaget er derfor i strid med kunnskapsgrunnlaget og moderne naturforvaltning.
- å vedta en kvote som er høyere enn antall dyr som faktisk finnes er også svært konfliktdrivende og framstår som unødvendig provoserende.

Vi vil i tillegg peke på følgende utdypende faglige argumenter som grunnlag for vår klage:

Naturvernforbundet minner om at rovviltforvaltningen skal gjøres på et kunnskapsbasert grunnlag. Innenfor dette kunnskapsgrunnlaget ligger både naturmangfoldlovens føringer, Bernkonvensjonens forpliktelser, bevaringsforpliktelser ifht CBD, aktsomhetsprinsippene §§ 4-12 i naturmangfoldloven, oppdaterte bestandsdata og biologiske/økologiske vurderinger. Bestandsutvikling både i Norge og i den totale sør-skandinaviske bestanden må legges til grunn, underlegges bedre faglig vurdering, også opp mot bevaringspolitiske mål samt naturmangfoldloven.

Bernkonvensjonen sier entydig at skyting av truede arter skal være aller siste utvei når alle andre tiltak er forsøkt, noe som ikke er tilfellet når det åpnes for skyting av vilkårlige dyr av en bestand.

Et særlig viktig bevaringsprinsipp for ulv er nedfelt i den norsk-svenske avtalen fra 2011 for å unngå å skyte genetisk særlig verdifulle individer. Dette følges ikke opp gjennom det vedtatte lisensfellingsregimet. Særlig alvorlig er dette når vi vet at ulver som kommer utenfor ulvesona i vest på vinterstid i de aller fleste tilfellene er ungdyr på vandring fra Sverige eller Finland/Russland. Derfor finnes det ingen oversikt av DNA på enkeltindivider eller forsiktighetsregler for å unngå å skyte slike dyr før de blir skutt under lisensjakta. Denne viktige, bilaterale genetikkavtalen om ulv fra 2011 skal bidra til å bevare de genetisk viktigste ulvene i Norge og Sverige fordi innavlsgraden var og fremdeles er faretruende høy. Naturvernforbundet har lenge etterlyst en langt bedre oppfølging av denne avtalen, fordi en rekke svært viktige ulver er skutt i Norge på tross av denne avtalen de siste årene. Vi finner det også oppsiktsvekkende at nemnda ikke vektlegger dette viktige bevaringsprinsippet når de på en biologisk og kunnskapsbasert måte skal forvalte en kritisk truet og fredet art i norsk natur. Dermed bryter nemndas vedtak med den undertegnede avtalen om å gjøre tiltak for å unngå å drepe de genetisk viktigste ulvene. Dette er også i strid med Bernkonvensjonen og i strid med naturmangfoldlovens aktsomhetsparagrafer (§§ 4-12).

Ulven er en kritisk truet art i Norge (Rødlista for arter 2015), og som art er den fredet av Kongen i statsråd. En for høy jaktkvote utgjør en stor del av de helnorske ulvene som i vinter vil oppholde seg i Norge. Vedtatte lisensjaktkvote er derfor både faglig og juridisk uakseptabel. Vinteren 2018-2019 ble det registrert 65-67 ulver som kun holdt til innenfor Norges grenser. Av disse er 22 drept, dvs at det bare var 43-45 levende helnorske ulver før årets yngling. Naturvernforbundet vil også påpeke at svenskene avlyste lisensjakta sist vinter og har varslet at de heller ikke kommende vinter vil åpne for lisensjakt på ulv fordi bestanden er på et uforsvarlig lavt nivå.

Ulven er ikke avfredet på 95 % av Norges landareal. Vi har en særdeles marginal ulvebestand, der et faglig sett kritisk lavt bestandsmålet skal sikres innenfor 5 % av Norges landareal. Naturvernforbundet minner likevel om at Stortinget har vedtatt et todelt mål som også innebærer at rovdyra skal forvaltes på en økologisk og bærekraftig måte. Stortinget har heller ikke vedtatt at all ulv utenfor ulvesona automatisk skal skytes, men kun sagt at terskelen skal være lavere for å skyte dyr som utgjør et skadepotensiale utenfor prioritert rovdyrområde. Vedtatt kvote som er høyere enn kjent antall dyr betyr en utryddelsespolitikk for ulven utenfor ulvesona, noe som er i strid med Stortingets vedtatte rovdyrpolitikk. Dette er også i strid med Bernkonvensjonen og med intensjonen i naturmangfoldlovens §§ 4-12.

Krypskyting er ikke vurdert som kritisk faktor. Krypskyting og andre ulovlige metoder for å drepe ulv står trolig for halvparten av dødeligheten for ulv viser forskning. Mange lederdyr i våre ulveflokker har forsvunnet på uforklarlig vis og en rekke personer er dømt de siste årene for krypskyting av ulv i Norge. Det er ingen tvil om at det foregår omfattende krypskyting av ulv i deler av Norge og årlig registreres krypskyting eller forsøk på dette på alle de fire store rovdyrene og kongeørn, men her er det også store mørketall og krypskyting er vanskelig å avsløre. Dette er forhold

som forvansker forvaltning og for ulv er krypskyting er en alvorlig trussel mot bestanden. Naturvernforbundet forventer at rovdyrnemndene inkluderer krypskyting som en bestandsdesimerende faktor når de skal gjøre sine vurderinger i forvaltningen av rovdyr; dvs reduserte jaktkvoter. Dette har nemnda unnlatt å gjøre, noe som i betydelig grad øker usikkerheten for ulvebestanden og dermed er kunnskapsgrunnlaget (naturmangfoldloven § 8) og samlet belastning på bestanden (nml § 10) på et faglig grunnlag tilnærmet umulig å vurdere. Derfor er det også merkelig, og en forvaltningsfeil, at nml § 9 om føre-var ikke vurderes. Disse følgefeilene gjør også at langsiktig overlevelse (nml § 5, forvaltningsmål) ikke følges opp på en faglig og juridisk tilfredsstillende måte.

Konklusjon:

Naturvernforbundet anser på bakgrunn av dette at det ikke finnes juridisk grunnlag for en lisenskvote i region 3. Vi anser vedtaket som konfliktdrivende og faglig uforsvarlig. Vi påpeker at vedtaket bryter med naturmangfoldloven og Bernkonvensjonens forpliktelser. Vedtaket er også i konflikt med den bilaterale avtalen vi har med Sverige om å ivareta genetisk viktige ulver. Vi finner ingen forvaltningsfaglig eller biologisk begrunnelse som tilsier at en så høy kvote er forsvarlig for en kritisk truet art (CR). Kvoten er ikke i samsvar med moderne naturforvaltningsprinsipper siden den langt overstiger antall dyr som faktisk finnes i jaktområdet. Vedtaket vil medføre at all ulv og mer til utrykkes i Oppland. Dette er også i strid med fredning av ulven som art i Norge og det er i strid med rovviltforlikene på Stortinget samt vedtak om ulv i norsk natur i 2016.

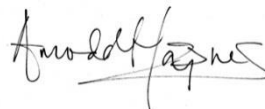
Vår klage er basert på kunnskapsstatus, bestandsutvikling, biologiske og økologiske forhold, juridiske forhold, Stortingsforlik av 2004 og 2011, vedtak om ulv i norsk natur i 2016 samt ansvar og forpliktelser knyttet til internasjonale konvensjoner for bevaring av biologisk mangfold og trua arter og norsk-svensk avtale av 12.08. 2011 om bevaring av genetisk viktige ulver.

Vi mener det ikke fins hjemmel eller grunnlag for å åpne for lisensjakt på ulv i region 3 sesongen 2019-2020. Vi ber på bakgrunn av dette om at vår klage tas til følge gjennom å omgjøre vedtaket og ikke vedta kvote for lisensjakt på ulv i region 3 vinteren 2019-2020.

Mvh
Naturvernforbundet

Maren Esmark
Generalsekretær

Arnodd Håpnes
Fagrådgiver naturmangfold